

[Grethe Philip.]

Jeg vil gerne et øjeblik have lov til at hæfte mig ved de drøftelser, vi havde om rentemarginalen, fordi de synes at have været igangsættende for en afvikling af den renteaftale, vi har mellem pengeinstitutterne i hvert fald i dens hidtidige bindende form. Der er mange, som har studset over, ja, vel været ligefrem forargede over de store fortjenester, bankerne har kunnet indtjene i kraft af en betydelig rentemargen, der igen står i forbindelse med de indgåede aftaler mellem pengeinstitutterne om indlånsrentens højde. Nu ser det altså ud til, at denne renteaftale står foran afvikling. Jeg synes, meget kan tale herfor, selv om sagen måske ikke er helt så enkel, som nogle ønsker at fremstille den, og de gavnlige virkninger vel heller ikke er helt så absolutte. Bl. a. har måske ikke alle gjort sig klart, at sparekasserne kan blive ført ud i en meget vanskelig situation og dermed blive en slags sorteper i dette spil. Sparekassernes rentemargen har kun været godt halvt så stor som bankernes. Hertil kommer, at en stor del af sparekassernes udlån er placeret sådan, at udlånsrenten ikke kan sættes op med kort varsel. En indsnævring af den i forvejen beskedne rentemargen kan således sætte sparekasserne i en urimelig vanskelig situation.

Det er derfor nødvendigt, at vi nu tager lovgivningen om sparekassernes virksomhed op til fornyet overvejelse og gør det med en positiv holdning over for muligheden for at give sparekassernes udlånsvirksomhed et bredere virkefelt. Jeg er klar over, at et udvalg under handelsministeriet gennem nogen tid har arbejdet med disse problemer, men jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at spørge handelsministeren, om han bl. a. på baggrund af det udspil, der er sket fra tilsynet med banker og sparekasser vedrørende renteaftalen, agter at fremskynde udvalgsarbejdet.

Efter denne lille digression vil jeg vende tilbage til hovedspørgsmålet for debatten her i dag: den finansielle stramning. Ved finansministerens ændringsforslag uden for tillægsbetænkningen stilles der forslag til finanslovens § 1, skatter og afgifter, der i realiteten indebærer, at regeringen har ændret sit skøn i opadgående retning over de indgående kommuneskatter. Samtidig stilles der

forslag om forskellige yderligere udgifter, bl. a. vedrørende refusion til kommunerne for vejudgifter, og til yderligere forøgelse af ungdommens uddannelsesfond som kompensation for bortfald af persontilskud. Tilsammen resulterer disse forskellige bevægelser i et øget overskud på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet, som nu kommer op i nærheden af 1,8 milliard kr.

Man kan så spørge, og det er jo det spørgsmål, der er stillet gang på gang, om dette er et realistisk budget. Det er det vel næppe, hvis man med en realistisk budgettering forstår, at man rammer nøjagtig i prik. Der er i år særlig mange usikkerhedsmomenter, når vi skal bedømme statens indtægter. Det gælder særlig ligningen vedrørende de selvstændige erhvervsdrivendes indkomst, og det gælder den takt, i hvilken der vil blive indbetalt restskat fra B-skatteyderne.

Vi har både i 21 mands udvalget og siden i finansudvalget drøftet disse spørgsmål uden at kunne komme frem til oplysninger, der kan danne et grundlag for et virkelig velunderbygget skøn. Men vi har dog fået visse foreløbige oplysninger fra forskellige kommuner om forskudsregistreringen af selvstændige erhvervsdrivende for 1970. Man får herigennem et indtryk af, at B-skatteyderne gennemgående synes at have opgivet 1970-indtægt af samme størrelse som indtægten i 1968. Selv om jeg ikke skal lægge for meget i de oplysninger, vi har fået, og som jo netop er foreløbige oplysninger, er der dog noget, der tyder på, at forskudsligningen har formet sig ret forskelligt i de forskellige kommuner. Jeg vil gerne nævne et par eksempler.

I København synes man således ved individuelle forhøjelser at have bragt ligningen op på et niveau, der ligger 15-20 pct. over 1968-niveauet. I Maribo har de selvstændige erhvervsdrivende selv opgivet 1970-indtægter, der gennemgående ligger på samme niveau som 1968, men ved individuel behandling er ca. tre fjerdedele blevet forhøjet med 10-15 pct. I Gentofte synes forholdene for de selvstændige erhvervsdrivende i hvert fald efter deres egne oplysninger at ligge meget tungt. De erhvervsdrivende har nemlig gennemgående skønnet lavere indkomst for 1970 end for 1968, og kommunen har fundet dette pessimistiske skøn så vel un-